

Wetgeving
VWS

Aandachtspunten nav controle WT VWS 2020

5.1.2e

Doel van de sessie

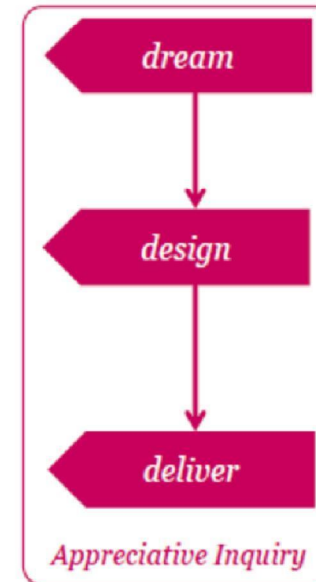
- **Bevindingen delen en in gesprek over oplossingsrichtingen**
 - Wat is de oplossing en hoe komen we daar?

Agenda

1. De zes belangrijkste bevindingen bespreken (de huidige situatie);
2. Het droomscenario bespreken per bevinding (waar willen we naartoe, wat moet daarvoor gebeuren en welke acties heeft VWS al ondernomen?);
3. Afsluiting, vervolgstappen en ruimte voor vragen.

BEVINDINGEN ADR

Bevinding 1: Beeld staatssteun is ondanks moeilijke omstandigheden VWS gelijk gebleven

CONTEXT

VWS heeft voor alle nieuwe regelingen een staatssteun analyse uitgevoerd. Beleidsdirecties, FEZ en WJZ besteden actief aandacht aan de staatssteunproblematiek.

KERN

Bij enkele regelingen zijn onzekerheden en onrechtmatigheden geconstateerd. Verbeteringen zijn nodig bij de toetsen van de instellingssubsidies, de activiteiten zijn op een te hoog niveau getoets of een toets op overcompensatie blijft achteraf achterwege.

GEVOLG

Onzekerheden en onrechtmatigheden VWS 2020: € 438 mln. en € 86 mln. (hiervan m.b.t. DGCZ € 115,7 mln. en € 48 mln.)
Onzekerheden en onrechtmatigheden VWS 2019: € 594,4 mln. en € 70,5 mln.

Bevinding 2: Keuzes ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik van subsidieregelingen worden onvoldoende uitgewerkt

CONTEXT

Verbeteringen in de opzet van de subsidieprocessen hebben nog niet het volledige beoogde effect gehad.

In 2020 is de regeling opschaling COVID-19 door 5.1.2e tot stand gekomen.

KERN

Controlebeleid (M&O) heeft bij de regeling opschaling COVID-19 onvoldoende aandacht gekregen. Bijsturing noodzakelijk op accountantsprotocol.

GEVOLG

Niet voldoende aandacht besteed aan MenO risico's en de wijze waarop deze risico's concreet worden afgedekt. (hoe worden de voorschotten in de komende jaren afgerekend).

Bevinding 3: Inrichting adequate voorraadadministratie en voorraadbeheer medische hulpmiddelen noodzakelijk

CONTEXT

Bij de afrekening van de voorschotten met Mediq B.V. zal vermoedelijk de nog aanwezige voorraad naar VWS overkomen. De overdracht van deze voorraden maakt VWS integraal verantwoordelijk voor een adequaat beheer van een omvangrijke voorraad hulpmiddelen.

KERN

De organisatorische inrichting (incl. de in- en verkoop van de hulpmiddelen) dient aan te sluiten bij de integrale verantwoordelijkheid van VWS voor het beheer van deze voorraden. Dit vraagt om duidelijke eisen en criteria voor de inrichting van de voorraadadministratie, de controles die de betrouwbaarheid van deze administratie waarborgen, en normen moeten ontwikkeld worden voor een minimaal gewenste voorraadpositie.

GEVOLG

Op korte termijn zijn uitgangspunten voor beheer noodzakelijk om inzicht te krijgen en te behouden in voorraadposities. Onvoldoende inzicht leidt tot ineffectief in- en verkoop van hulpmiddelen.

Bevinding 4: Beheer zelf ingekochte activa niet op orde

CONTEXT

In 2020 is voor € 126 mln. aan eigen materialen ingekocht door VWS (o.a. beademingsapparatuur). Deze apparatuur is geschonken, in bruikleen gegeven, staat nog opgeslagen in een magazijn of moet nog geleverd worden. Een actueel overzicht waar de activa zich bevindt ontbreekt.

KERN

De activa-administratie op orde brengen door op korte termijn schenkingsovereenkomst en en bruikleen-overeenkomsten op te stellen. Periodiek een inventarisatie uitvoeren van de activa in de magazijnen.

GEVOLG

Een gebrekkige activa-administratie leidt tot een gebrek aan inzicht van de door VWS ingekochte apparaten met bijbehorende bron-documentatie en tot tekortkomingen in het materieelbeheer van VWS.

Bevinding 5: Beheersing van inkoop- en betaalproces onder druk door (spoed)inkopen COVID-19

CONTEXT

Reguliere procedures inkoop- en betaalprocedures niet gevolgd. Inkooptrajecten niet reproduceerbaar dwingende spoed niet (specifiek) toegelicht of ten onrechte toepassen, geen gebruik van ROK's. Bankgarantie niet aanwezig bij verstrekken van voorschotten. Onderbouwing prestatieverklaring onvoldoende.

KERN

Focus op bestrijding pandemie heeft geleid tot het niet geven van prioriteit aan onderbouwing van gemaakte keuzes. Bij afsluiten overeenkomsten beperkt aandacht voor vaststellen overeengekomen prestaties.

GEVOLG

Rechtmatigheid handelen is achteraf niet vast te stellen. Niet duidelijk of overeengekomen prestaties ook feitelijk geleverd zijn.

Bevinding 6: Kwaliteitsverbetering financiële administratie nodig

CONTEXT

Veel bevindingen m.b.t. juiste en volledige vastlegging van o.a.: aangegane (garantie)verplichtingen, juiste en volledige vastlegging en afrekening van voorschotten, juiste boeking van externe inhuur (apparaatsartikel i.p.v. beleidsartikel), veel correctieboekingen nodig doordat 1e en 2e lijn fouten niet geconstateerd hebben.

KERN

Focus op bestrijding pandemie heeft het functioneren van de financiële functie (zowel 1^e als 2^e lijn) onder druk gezet.

GEVOLG

Niet tijdig opleveren van een kwalitatief voldoende verantwoording en ontbreken inzet in rechtmatig handelen.

HOE NU VERDER?

Vooruitkijken (het droomscenario)

- Wat is de **ideale** situatie? Hoe voorkomen we dat we volgend jaar dezelfde bevindingen hebben?
- Welke **bevinding** willen we daarvoor (met prioriteit) oppakken? Focus op de **kern**.
- Hoe ziet die droomsituatie er concreet uit?
 - Welke factoren spelen een rol?
 - Welke afdelingen zijn betrokken?
 - Welke systemen zijn betrokken?
 - Welke personen zijn betrokken?

Afsluiting

- Oplossingsrichting formuleren
→ Korte uitleg over het vervolg.
- Vragen?

Bijlage: Uitgebreide uitleg over bevindingen

Resultaten staatssteun

- Voor elke subsidie is een staatssteuntoets aanwezig. Beleidsdirecties hebben meer aandacht voor staatssteun.
- Aandachtspunt instellingssubsidies: nieuwe activiteiten worden niet altijd getoetst (door gebruik staatssteuntoets voorgaande jaren).
- activiteiten worden op een te hoog niveau getoetst (onderscheid economisch/niet economisch) wordt in de toets onvoldoende uitgewerkt.

buiten verzoek

Resultaten staatssteun

- Ontbreken formele meldingen van mogelijke staatssteun aan de EC (onrechtmatig):
Stichting voorbereiding Pallas reactor, € 36 mln., Sanquin € 12 mln.
- Subsidiëring van economische activiteiten onzekerheid € 35,3 mln.:
 - IKNL, instellingssubsidie 2020;
 - Stichting Het Nederl. Kanker Instituut/Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, instellingssubsidie 2020.
- Aangegane verplichting ambulancediensten onzekerheid € 7,5 mln.
Het uitgangspunt daarvoor is de vraag of bij het aangaan van de verplichting de regelgeving (staatssteun) is nageleefd. Om die onzekerheid in 2021 weg te nemen, is een staatssteuntoets noodzakelijk.

Resultaten MenO

Regeling opschaling COVID-19:

- Controlebeleid verdient nader aandacht:
Accountantsprotocol, mogelijke problemen ten aanzien van assurancerapport (nulmeting).
- Aandachtspunt voor 2021: bijsturing op uitvoering subsidieregeling COVID door problemen opschaling.

Inrichting adequate voorraadadministratie en voorraadbeheer medische hulpmiddelen noodzakelijk

Bij de afrekening van de voorschotten met Mediq B.V. zal vermoedelijk de nog aanwezige voorraad naar VWS overkomen. De overdracht van deze voorraden maakt VWS integraal verantwoordelijk voor een adequaat beheer van een omvangrijke voorraad hulpmiddelen. Dit beheer houdt onder meer in dat:

- de organisatorische inrichting (incl. de in- en verkoop van de hulpmiddelen) dient aan te sluiten bij de integrale verantwoordelijkheid van VWS voor het beheer van deze voorraden.
- duidelijk is hoe VWS de verantwoordelijkheid voor een adequaat voorraadbeheer heeft ingericht. Dit vraagt niet alleen om duidelijke eisen en criteria voor de inrichting van de voorraadadministratie, maar ook controles die de betrouwbaarheid van deze administratie waarborgen.
- normen ontwikkeld worden voor een minimaal gewenste voorraadpositie. Zodra deze bepaald zijn, kan worden vastgesteld of de overgenomen voorraden voldoende zijn dan wel overvloedig zijn.

Beheer zelf ingekochte activa niet op orde

- Gebrekkige activa-administratie en inzicht in de door VWS ingekochte apparaten met de bijbehorende brondocumentatie (o.a. beademingsapparatuur).
- Aandacht nodig voor opstellen schenkingsovereenkomsten en bruikleenovereenkomsten en inventarisatie van activa in magazijn.

Beheersing van inkoop- en betaalproces onder druk door (spoed-)inkopen COVID-19

- Reguliere procedures inkoop- en betaalprocedures niet gevolgd
- Inkooptrajecten niet reproduceerbaar (ontbreken offertes, contracten, etc.), dwingende spoed niet (specifiek) toegelicht of ten onrechte toepassen, geen gebruik van raamovereenkomsten, etc.
- Ontbreken onderbouwing gemaakte keuzes bij inkoop en ontwikkeling subsidie- en bijdrageregelingen.
- Toestemming van Ministerie van Financiën en bankgarantie niet aanwezig bij verstrekken van voorschotten.
- Geen onderbouwing prestatieverklaring aanwezig.

Kwaliteitsverbetering financiële administratie nodig

- Juiste en volledige vastlegging van aangegane (garantie)verplichtingen en monitoring daarvan;
- Juiste en volledige vastlegging en afrekening van voorschotten en afrekening daarvan.
- Juiste boeking van externe inhuur op apparaatsartikel i.p.v. beleidsartikel.
- Boeking op het juiste instrument.
- Veel correctieboekingen nodig doordat eerste en tweede lijn fouten niet geconstateerd hebben.

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

5.1.2e